

FATLAND ØLEN AS
Øvrehagen 2

5580 Ølen

Saksbehandler:
Elisabeth Time Ellingsen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Fatland Ølen AS Kontrollnummer: 2022.028.I.SFRO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Inge Fatland
Lasse Aasheim
Lill Eivik-Spartveit
Lars Johan Velde

Fra Statsforvalteren i Rogaland:
Elisabeth Time Ellingsen
Kristian Falnes Solberg
Linn Berge Vormedal

Ekstern bistand:
Øivind Johansen (COWI AS)
Jarl Westergård (Jarl Westergård Enøk rådgiver)

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra digital inspeksjon ved Fatland Ølen AS den 21.04.2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Rogaland avdekket 2 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Farlig avfall leveres ikke i tråd med leveringsplikten
- Manglende energiregnskap

Anmerkninger:

- Bedriften kan forbedre deres miljørisikoanalyse

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

28. april 2022	Elisabeth Time Ellingsen	Mariann Størksen
dato	kontrollør	fung. fagleder

Statsforvalteren i Rogaland

Kopi av rapporten sendes til:

- Vindafjord kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: FATLAND ØLEN AS	
Organisasjonsnr.: 973165585	Eies av: 930054968
Bransjenr. (NACE-kode): 10.110 - Bearbeiding og konservering av kjøtt	

Kontrollert enhet

Navn: Fatland Ølen - Slakteri	Anleggsnr.: 1160.0065.01
Kommune: Vindafjord	Fylke: Rogaland
Anleggsaktivitet: Næringsmiddelindustri, unntatt fiskeforedling	
Tillatelse gitt: 03.07.2012	Sist endret: 22.08.2019

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av lov eller tillatelse overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens frekvensbasert industritilsyn.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess- og rensinretninger
- Avfallshåndtering

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Fatland Ølen AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Fatland Ølen AS innen **20. juni 2022** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfropost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Rogaland v/Elisabeth Time Ellingsen.

4. Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for kontroller på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av kontrollen. Vi varsler derfor at vi i henhold til forvaltningsloven § 16, tar sikte på å fastsette **gebyrsats 3** for tilsyn av inntil en dags varighet. Dette betyr i så fall at dere skal betale **kr. 21 000,-** i gebyr for kontrollen.

Hjemmel for et vedtak om sats for kontroll av virksomheter er forurensningsforskriften § 39-7 eller § 39-8. Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes til Statsforvalteren i Rogaland innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Rogaland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Farlig avfall blir ikke levert i tråd med leveringsplikten

Avvik fra

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-8

Kommentar

Farlig avfall over 1 kg skal leveres til lovlig avfallsmottak minimum hver 12. måned i tråd med leveringsplikten. Fatland Ølen har ikke levert alle typer farlig avfall hvert år, for eksempel spraybokser.

Fatland Ølen bør forbedre rutiner på levering av farlig avfall for å være i tråd med kravene. Dette kan være et årlig varsel i driftssystemet, eller redusere størrelsen på beholdere slik at alle fraksjoner deklarerer minst en gang hvert år.

Avvik 2

Manglende energiregnskap

Avvik fra

Tillatelse etter forurensingsloven punkt 8.2.

Kommentar

Tillatelsen setter krav om at basert på bl.a. logging av energiproduksjon, energistrømmer og energibruk, skal bedriften lage og oppdatere et energiregnskap som identifiserer alle energistrømmer med størrelser. Om nødvendig skal det monteres målere eller utarbeides beregninger som gir bedriften tilstrekkelig oversikt til å etablere og oppdatere et energiregnskap.

Fatland Ølen har kartlagt totalt energiforbruk og hvordan dette fordeler seg på de ulike delproduksjonene. Tallene representerer hovedtall for energibruk ved bedriften. Men tallene identifiserer ikke alle energistrømmer med størrelser, det er ikke presentert et system for energilogging og det er ikke laget et energiregnskap. Det blir ikke registrert energitap gjennom ventilasjon og avløpsvann/kjølevann. Dermed har bedriften et ufullstendig grunnlag for energistyring og energiledelse.

Fatland Ølen må lage et system for energilogging og energiregnskap i henhold til punkt 8.2 i tillatelsen. Virksomheten har mye tilgjengelig informasjon om energibruk i bedriften, og har godt grunnlag for å videreutvikle dette til et tilfredsstillende energiregnskap.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Bedriften kan forbedre deres miljørisikoanalyse

Kommentar

Fatland Ølen har utarbeidet en god risikovurdering for ytre miljø, dette inkluderer også egen vurdering av bruk av kjemikalier. Miljørisikovurderingen kan forbedres med å inkludere flere forhold.

Følgende forhold bør inkluderes i bedriftens miljørisikovurdering:

- vurdering av luktutslipp fra ulike kilder,
- vurdering av miljørisiko av sløkkevann fra en eventuell brannhendelse,
- en mer utfyllende vurdering av lagring av kjølemidler. Det vises til forurensningsforskriften kap. 18 som gjelder tanker (inkludert rørledninger) for farlige kjemikalier over 2 m³. Det stilles krav til miljørisikoanalyse av lager for farlige kjemikalier i § 18-4.

8. Andre forhold

Generelt

Fatland Ølen er en virksomhet med ca. 400 ansatte som utfører slakt, skjæring og foredling, av hovedsakelig gris og sau/lam. I produksjonsavdelingen produseres blant annet kjøttdeig, bacon, karbonader og forbrukerpakket kjøtt.

Virksomheten hadde i 2021 en mindre overskridelse av rammevilkåret til skjæring. Årsak er koronasituasjonen og nedgang i grensehandel.

Utslipp til vann

Bedriften har eget renseanlegg som renser alt av utslipp fra bedriften før utslipp til Ølsfjorden. Renseanlegget består av grovsil – fettutskiller – finsil – utjevningsbasseng – flotasjonsanlegg - slamtank. Utjevningsbassenget har stor kapasitet (1600 m³) og fungerer som en buffer ved stor produksjon, og i tilfellet utslipp og uhell. Det ble opplyst at virksomheten stort sett ikke fyller opp utjevningsbassenget mer enn 70 %.

Fatland Ølen opplever overskridelser på utslippskravene til fett om høsten, dette begrunnes saueslakt og spesielt rensing av tarm. Det er positivt at bedriften har identifisert årsaken, og Fatland Ølen bør fortsette å vurdere mulige tiltak for å redusere dette utslippet, alternativt søke om endret utslippskrav.

Temperatur og pH er kontinuerlig overvåket. Fatland Ølen hadde ifølge egenkontrollrapporten overskridelser på temperatur i 2021, største temperaturoverskridelse var på to grader.

Fatland Ølen har rutiner for å varsle Statsforvalteren dersom overskridelser overstiger 20% i forhold til rammekrav i tillatelsen. Akuttutslipp skal også meldes inn til Statsforvalteren.

Bedriften har ett godt utarbeidet måleprogrammet, dette ble oppdatert til å inkludere nitrogen (og nitrogenforbindelser) for å få bedre oversikt i forhold til kommende IED-krav.

Internkontroll og dokumentasjon

Bedrifter av denne størrelsen omfattes av gjeldende referansemanual (BREF) for slakterier og ny BREF for næringsmiddelindustri. Miljøledelse er et sentralt punkt i manualene og tillatelsen har krav om internkontroll der det er krav om skriftliggjørelse av ansvarsforhold, kartlegging, og tiltak som omfatter HMS. Tillatelsen har også krav om energiledelse.

Fatland Ølen har en presentasjon som viser miljømål og skisserer ansvarsforhold, og et dokument fra Jarl Westergård som viser miljømål og navngir personer i en energi- og miljøledergruppe. Det siste viser også et styringssystem som har likheter med norsk standard for energiledelse. Dokumentasjonene har likheter, men også ulik utforming.

Det forventes at bedriften syr sammen dokumentasjonen sin til et overordnet dokument som også finnes igjen i internkontroll-dokumentasjonen. Det er viktig at ansvarsforholdene tydeliggjøres bedre med navn og at energi- og miljøpolitikken er enhetlig. Det er viktig at ansatte tas med på råd og at ansatte har anledning til å komme med forslag til tiltak, men bedriften har også en klar plikt til å selv gå gjennom prosesser for å definere/utrede konkrete tiltak. Dette må få en klar plass i ledelsens gjennomgang og dermed også i budsjettvurderingene.

Industriutslippsdirektivet (IED)

Fatland Ølen er omfattet av IED og BAT-konklusjonene for næringsmiddelindustri (FDM BREF), dette betyr at bedriften vil være omfattet av nye gjeldende utslippskrav til vann (BAT-AEL).

Statsforvalteren vil ta opp tillatelsen til Fatland Ølen til revisjon i år ettersom tillatelsen blir 10 år gammel i juli, jf. forurensingsloven § 18 tredje ledd. Vi vil sende varselbrev når vi begynner arbeidet med å revidere tillatelsen i tråd med BAT-konklusjonene og BAT-AEL. Det vil også være mulig for bedriften å søke om endringer samtidig. Vi anbefaler at bedriften uansett tar en gjennomgang av tillatelsen og vurderer om kravene i tillatelsen er i tråd med dagens drift.

Statsforvalteren vi behandle en fremtidig revisjon av tillatelsen i tråd med forurensingsforskriften § 36.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren